**Република Србија**
**ПИРОТСКИ УПРАВНИ ОКРУГ**
**Број: 922-02-018/2015-01**
**Датум: 19.08. 2015. године**

На основу члана 16. став 1. Закона о заштити узбуњивача („Службени гласник РС“, број 128/14) и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених („Службени гласник РС“, број 49/15), начелник Пиротског управног округа доноси

# ПРАВИЛНИК
# О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

## Уводна одредба

### Члан 1.

Правилником о поступку унутрашњег узбуњивања (у даљем тексту: Правилник) уређује се поступак унутрашњег узбуњивања у Пиротског управном округу (у даљем тексту Округ) у складу са одредбама Закона о заштити узбуњивача и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених.

### Члан 2.

У смислу овог Правилника, поједини изрази имају следеће значење:

1) „узбуњивање“ је откривање информације која садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера;

2) „узбуњивач“ је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву;

3) „унутрашње узбуњивање“ је откривање информације Округу;

4) „радно ангажовање“ је радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад за Округ;

5) „штетна радња“ је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

## Поступак унутрашњег узбуњивања

### Покретање поступка

**Члан 3.**

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем (у даљем тексту: овлашћено лице).

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се писмено или усмено овлашћеном лицу.

### Писмено достављање информације

**Члан 4.**

Писмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може се учинити:

- непосредном предајом писмена путем писарнице Округа о чему се саставља потврда о пријему информације приликом пријема писмена.

Достављање информације може се учинити и:

- обичном или препорученом пошиљком,
- електронском поштом, на email овлашћеног лица.

О достављеној информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем из претходног става овог члана, издаје се потврда о пријему информације. Датум пријема препоручене пошиљке наводи се датум пријема пошти, код обичне пошиљке датум пријема пошиљке у писарници Округа, а код упућене информације електронском поштом, сматра се време које је назначено у потврди о пријему електронске поште, у складу са законом.

Обичне и препоручене пошиљке на којима је назначено да се упућују овлашћеном лицу или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем може да отвори само овлашћено лице.

### Усмено достављање информације

**Члан 5.**

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се усмено на записник који садржи:

1) податке о Округу и лицу које саставља записник;
2) време и место састављања;
3) податке о присутним лицима;
4) опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, податке о времену, месту и начину кршења прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, указивање на могућност настанка у циљу спречавања штете великих размера и друго;
5) евентуалне примедбе узбуњивача на садржај записника;
6) потпис овлашћеног лица;
7) печат Округа

О пријему информације у у вези са унутрашњим узбуњивањем, када се врши усмено, саставља се потврда о пријему, приликом узимања усмене изјаве од узбуњивача.

**Потврда о пријему информације**

**Члан 6.**

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем треба да садржи следеће податке:

1) кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем;
2) време, место и начин достављања информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
3) број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем узбуњивању;
4) податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;
5) податке о Округу;
6) печат Округа;
7) потпис овлашћеног лица;

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може садржати потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, уколико он то жели.

**Анонимна обавештења**

**Члан 7.**

У случају анонимних обавештења, поступа се у складу са Законом.

Округ не сме предузимати мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

**Провера информације у вези са унутрашњим узбуњивањем**

**Члан 8.**

Након пријема информације, овлашћено лице је дужно да по њој поступи без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације.

У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, предузимају се одговарајуће радње, о чему се обавештава руководилац органа и узбуњивач, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Округ се обавезује да предузме све расположиве радње и мере у циљу утврђивања и отклањања неправилности указаних информацијом, као и да обустави све утврђене штетне радње и отклони њене последице.

**Члан 9.**

Приликом вођења поступка унутрашњег узбуњивања, овлашћено лице које води поступак може узимати изјаве од других лица, у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, о чему се саставља записник који садржи:

1) податке о Округу и лицу које саставља записник;
2) време и место састављања;
3) податке о присутним лицима;
4) опис утврђеног чињеничног стања поводом информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
5) примедбе присутног лица на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином;
6) потпис присутних лица и овлашћеног лица;
7) печат послодавца.

**Поступање по информацији**

**Члан 10.**

Овлашћено лице је дужно да пре давања изјаве о информацијама у вези са унутрашњим узбуњивањем:

1) обавести узбуњивача о својим правима прописаним Законом, а нарочито да не мора откривати свој идентитет, односно да не мора потписати записник и потврду о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем,
2) поучи узбуњивача да своје информације у вези са унутрашњим узбуњивањем даје под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, те да давање лажног изказа представља кривично дело предвиђено одредбама Кривичног закона.

**Информисање узбуњивача**

**Члан 11.**

На захтев узбуњивача, послодавац је дужан да пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Послодавац је дужан да обавести узбуњивача о исходу, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

**Извештај о предузетим радњама**

**Члан 12.**

По окончању поступка овлашћено лице:

1) саставља извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем и доставља руководиоцу органа и узбуњивачу, о коме се узбуњивач може изјаснити;
2) уколико су уочене неправилности, предлаже мере ради отклањања неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

**Члан 13.**

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем треба да садржи:

1) време, место, начин пријема информације и подаци о издатој потврди о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
2) радње које су након тога предузете у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
3) која су лица обавештена о радњама предузетим у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем уз навођење датума и начина њиховог обавештавања;
4) шта је утврђено у поступку по информацији, уз навођење конкретног чињеничног стања, да ли су утврђене неправилности и штетне радње као и њихов опис, као и да ли су такве радње изазвале штетне последице;
5) потпис овлашћеног лица;
6) печат Округа.

Узбуњивач се може изјаснити о извештају о предузетим радњама у поступку по информацији у року од 3 дана од дана достављања извештаја.

## Предлагање мера

### Члан 14.

На основу поднетог извештаја, овлашћено лице предлаже мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем, о чему доноси Предлог мера у року од 15 дана од дана достављања извештаја.

Предлог мера ради отклањања неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем обавезно садржи:

1) податке о Округу и лицу које саставља Предлог мера;
2) време и место састављања;
3) навођење и детаљан опис неправилности, штетних радњи и последица ових радњи у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем;
4) конкретне мере које се предлажу ради отклањања наведених неправилности и последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем као и рокови за њихово извршење;
5) образложење због чега се тим предложеним мерама отклањају утврђене неправилности и последице штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем;
6) име овлашћеног лица;
7) печат Округа.

## Заштита узбуњивача

### Члан 15.

Узбуњивач има право на заштиту, у складу са законом, ако:

1) изврши узбуњивање код послодавца, овлашћеног органа или јавности на начин прописан законом;
2) открије информацију која садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;
3) у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације би поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

### Члан 16.

Право на заштиту од узбуњивања имају и повезана лица.

Повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

### Члан 17.

Право на заштиту као узбуњивач, има лице које учини вероватним да је према њему предузета штетна радња, ако је лице које је предузело штетну радњу, погрешно сматрало да је то лице узбуњивач, односно повезано лице.

**Члан 18.**

Лице које тражи податке у вези са информацијом, има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

**Члан 19.**

Овлашћено лице дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Овлашћено лице дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном постпку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, овлашћено лице дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

**Члан 20.**

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

1) достави информацију за коју је знало да није истинита;
2) поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

**Члан 21.**

Округ је дужно да, у оквиру својих овлашћења, заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње.

Округ не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

1) запошљавање;
2) стицање својства приправника или волонтера;
3) рад ван радног односа;
4) образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
5) напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
6) дисциплинске мере и казне;
7) услове рада;
8) престанак радног односа;
9) зараду и друге накнаде из радног односа;
10) учешће у добити послодавца;
11) исплату награде и отпремнине;
12) распоређивање или премештај на друго радно место;
13) непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица;
14) упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

**Члан 22.**

Забрањено је предузимати штетне радње.

У случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе.

**Члан 23.**

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

**Завршне одредбе**

**Члан 24.**

Овај правилник објавити на огласној табли Пиротског управног округа ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.

**НАЧЕЛНИК**
ПИРОТСКОГ УПРАВНОГ ОКРУГА
Димитрије Видановић